

ch

Bibliotheek
Proefstation
Naaldwijk

A
06
W
73

PROEFSTATION VOOR DE GROENTEN- EN FRUITTEELT ONDER GLAS,
DE NAALDWIJK.

Rassenvergelijking komkommers, herfstteelt, 1959.

door:

W.P.van Winden

D
06
W
93

062150
Stamboek 245
27 JUL 61

Bibliothiek voor de Groenten- en
Fruittelerij onder Glas te Naaldwijk.

1.

Proefstation voor de Groenten- en Fruittelerij onder Glas te Naaldwijk.

RASSENVERGELIJKING KOMKOMMERS, HERFSTTEELT 1959.

IV-19

Inleiding.

In deze proef zijn een aantal komkommerrassen en hybriden opgenomen om deze te vergelijken in hun produktievermogen bij een teelt in het najaar. Van enkele rassen is de bitterheid bepaald. De bitterheid is ook bepaald van enkele van de kruisingen welke reeds gedurende enkele jaren in de herfst zijn geselecteerd; het doel van deze selectie is, het kweken van een vruchtvuur- vrij ras van het Spotvrije type dat voor de herfstteelt geschikt is.

Opzet van de proef.

De proef werd in viervoud opgezet in de kassen 2 en 3B. De volgende rassen en hybriden kwamen hierin voor:

1. Gallex.
2. Bittex.
3. Bitspot.
4. Vetobit.
5. Sporu.
6. Bugrostan.
7. 12 a 2.
8. 14 a 1.
9. Nobit.
10. Greenspot.
11. Spottex.
12. Spotvrije.
13. 17 a 7.

Deze nummers werden volgens de plattegrond op bijlage I over de beschikbare ruimte verdeeld.

In elk vakje werden 10 planten uitgezet, behalve van de nummers 1, 7 en 10; van deze groepen waren te weinig planten aanwezig, zodat hiervan slechts 6 of 8 planten per vak zijn uitgezet.

Uitvoering van de proef.

De komkommers werden gezaaid op 6 juli. Ze werden op de normale tijd opgepot en op 3 augustus uitgeplant.

Vòòr het planten was er in de kassen een bed van staalgrond aangebracht waarin de komkommers werden gepoot. Dit gaf echter een zeer welige ontwikkeling en een zacht gewas, wat vooral voor de herfststeelt minder gunstig is, omdat de levensduur van een dergelijk gewas minder lang is dan die van een stevig gewas.

De ziekteⁿbestrijding is steeds normaal uitgevoerd. De eerste vruchten zijn geoogst op 12 september en de laatste op 4 november. Alle geoogste vruchten zijn gesorteerd in A, B en C en van elke sortering zijn de vruchten per vakje geteld. Het aantal stekvruchten is niet bij de oogst opgenomen; deze zijn gedeeltelijk bij de snoei en gedeeltelijk tijdens het oogsten verwijderd.

Van de groepen 7, 8, 11, 12 en 13 zijn alle vruchten in de periode tussen 24 september en 23 oktober geproefd op bitterheid. Het doel hiervan was, na te gaan of de nieuwe kruisingen 12 a 2, 14 a 1 en 17 a 7 gevoeliger zouden zijn voor het vormen van bittere vruchten dan de rassen Spotvrije of Spottex.

Waarnemingen tijdens de groei.

a. gewasontwikkeling.

Zoals ^{reeds}boven werd vermeld, ontwikkelde het gewas zeer welig; dit had tot gevolg dat vrij veel "brandkoppen" voorkwamen. Dit was het ergst bij het ras Spotvrije (no 12); daarna volgden de eigen kruisingen (no's 7, 8 en 13) en Spottex (no 11); vervolgens de gestekelde hybriden Sporu, Bitspot, en Green-spot (resp. no 5, 3 en 10). De gladde typen ondervonden minder last van deze kwaal. Hier komt dus duidelijk tot uiting dat de rassen gevoeliger zijn naar mate hierin meer Spotvrij-bloed aanwezig is.

b. oogstgegevens.

De eerste vruchten werden geoogst op 12 september. Gedurende de gehele oogstperiode zijn alle vruchten per vakje gesorteerd en geteld. De hierdoor verkregen gegevens zijn op bijlage II, per periode van ongeveer 14 dagen, weergegeven. Deze gegevens zijn ook uitgezet in een grafiek welke als bijlage III aan dit verslag is toegevoegd.

Voor een eerste overzicht geven we in ^{de volgende}~~onderstaande~~ tabel het aantal vruchten dat per plant van de vier parallellen gemiddeld is **geoogst** t.w. 30 september, 16 oktober en 4 november.

In de laatste vier kolommen wordt het totaal aantal vruchten per ras en per parallel afzonderlijk weergegeven. Deze aantallen zijn voor elk vak omgerekend tot 10 planten per vak, omdat dit een duidelijker overzicht geeft.

Ras	Gemiddelde oogst per plant tot:			Totaal produktie omgerekend tot 10 planten/par.			
	30 sept.	16 okt.	4 nov.	par. A	par. B	par. C	par. D
1. Gallex	4,4	7,1	8,2	75	75	100	76
2. Bittex	3,9	6,3	7,5	59	63	94	86
3. Bitspot	3,3	5,4	6,4	62	46	80	67
4. Vetobit	2,9	5,-	6,5	57	56	77	69
5. Sporu	4,1	6,7	8,1	75	76	94	84
6. Bugrostan	4,1	6,9	8,2	69	83	114	60
7. 12 a 2	4,4	7,2	7,9	65	67	74	110
8. 14 a 1	4,9	7,-	8,3	77	80	82	76
9. Nobit	4,4	6,8	7,8	79	83	64	86
10. Greenspot	4,-	6,4	7,6	61	85	82	77
11. Spottex	3,5	6,1	6,6	57	64	69	73
12. Spotvrije	3,2	6,4	7,4	62	79	70	86
13. 17 a 7	4,1	6,7	8,-	65	83	91	81

Bekijken we de aantallen vruchten welke per plant voor 30 september zijn geogst, dan blijkt dat 14 a 1 het vroegst was met 4,9 vruchten, op de voet gevolgd door Gallex, 12 a 2 en Nobit met elk 4,4 vruchten. Vetobit gaf op die datum het laagste aantal, n.l. 2,9 vruchten.

Op 4 november werd het gewas opgeruimd. Het aantal vruchten dat per plant op deze datum was geogst, is weergegeven in kolom 4. Ook hier staat 14 a 1 boven aan met 8,3 vruchten. Ook Gallex, Sporu en 17 a 7 leverden acht of meer vruchten per plant. Bitspot, Vetobit en Spottex gaven de laagste opbrengsten.

Wanneer we de laatste vier kolommen onderling vergelijken, dan zien we dat de opbrengsten per parallel soms sterk uiteenlopen (soms \pm 40%). Wanneer we deze oogstcijfers echter op de plattegrond uitzetten, dan kunnen we geen verloop van de vruchtbaarheid ontdekken omdat zowel in het noordelijk deel van de kassen als in het midden en zuiden hoge en lage opbrengsten naast elkaar worden gevonden. Wat de oorzaak van deze verschillen is, is niet duidelijk.

Wel bestaat er enig verschil in vruchtbaarheid tussen de twee kassen, in kas 3 zijn n.l. \pm 250 komkommers meer geogst dan in kas 2.

Naast het aantal geogste vruchten is ook de sortering van belang. In onderstaande tabel werden het aantal ^{en} het percentage A komkommers per plant op het einde van de oogst weergegeven.

Aantal en percentage A komkommers.

1. Gallex	3,3 stuks, dit is 40%.
2. Bittex	3,7 " " " 49%.
3. Bitspot	2,4 " " " 37%.
4. Vetobit	1,8 " " " 28%.
5. Sporu	2,7 " " " 33%.
6. Bugrostan	3,1 " " " 38%.
7. 12 a 2	2,9 " " " 37%.
8. 14 a 1	3,5 " " " 42%.
9. Nobit	3,5 " " " 45%.
10. Greenspot	3,- " " " 39%.
11. Spottex	2,1 " " " 32%.
12. Spotvrije	2,1 " " " 28%.
13. 17 a 7	3,4 " " " 43%.

Naast het percentage A komkommers is echter ook het totaal aantal vruchten belangrijk. Zo staat b.v. Bittex het hoogste in percentage A, maar komt op de zevende plaats met het totaal aantal.

De beste resultaten werden verkregen met 14 a 1. Dit ras gaf het hoogste totaal aantal vruchten en kwam met het percentage A komkommers op de derde plaats.

c. de bitterheid.

Vanaf 24 september tot 23 oktober zijn alle vruchten van de nummers 7, 8, 11, 12 en 13 op 10 cm vanaf het steeltje geproefd op bitterheid. Juist deze nummers zijn geproefd op het voorkomen van bittere vruchten, om een vergelijking mogelijk te maken tussen de nieuwe door ons gekweekte rassen enerzijds en Spotvrije en Spottex anderzijds.

In genoemde periode leverde 12 a 2 4% bittere vruchten, 14 a 1 4,5%, Spottex 4,5%, Spotvrije 6% en 17 a 7 10%.

We zien dus dat de twee eerstgenoemde beslist niet gevoeliger zijn voor bitterheid dan Spottex of Spotvrije. 17 a 7 gaf een wat hoger percentage bit-

tere vruchten, deze zal dan ook niet voor verdere selectie worden gebruikt.

Samenvatting.

Bij de gewas-ontwikkeling kwam duidelijk naar voren dat de rassen welke het meest verwant zijn aan Spotvrije ook het meest vatbaar zijn voor het optreden van brandkoppen.

De vroegste oogst werd verkregen bij één van de eigen kruisingen, n.l. 14 a 1. Daarna volgden Gallex, 12 a 2 en Nobit.

De hoogste totaalproduktie werd eveneens verkregen bij 14 a 1, ditmaal gevolgd door Gallex, Sporu en 17 a 7.

De verschillende parallellen liepen soms vrij sterk uiteen wat betreft de opbrengst, hetgeen de verkregen uitkomsten minder betrouwbaar doen zijn.

De hoogste percentages A komkommers werden verkregen bij Bittex, gevolgd door Nobit en 14 a 1. Hierdoor komt de selectie 14 a 1 zeer goed naar voren omdat door deze selectie voor vroegheid en totaalproduktie de eerste plaats wordt ingenomen en voor de sortering de derde plaats.

Wat betreft de gevoeligheid voor bitterheid kan worden gezegd dat de nieuwe kruisingen 12 a 2 en 14 a 1 niet gevoeliger bleken te zijn dan Spottex of Spotvrije.

januari 1961.

AvB.

Naaldwijk 17 augustus 1960.

De Proefnemer,

W.P. van Winden.

KOMKOMMERASSENVERGELIJKING VOOR DE HERFSTTEELT 1959.

Buiten de proef		Buiten de proef	
11 A	12 B	9 C	2 D
10 A	7 B	11 C	6 D
13 A	9 B	2 C	5 D
3 A	2 B	12 C	10 D
4 A	1 B	4 C	8 D
	8 B		3 D
12 A		5 C	
	6 B	1 C	7 D
9 A		3 C	4 D
7 A	13 B		11 D
8 A	5 B	13 C	
	10 B	7 C	1 D
6 A		8 C	9 D
	3 B		
2 A		10 C	12 D
	11 B		
5 A		6 C	13 D
	4 B		
1 A			
Buiten de proef		Buiten de proef	

Aant. planten per paralle

	A	B	C	D
1. Gallex	6	6	6	8
2. Bittex	10	10	10	10
3. Bitspot	10	10	10	10
4. Vetobit	10	10	10	8
5. Sporu	10	10	8	8
6. Bugrostan	10	10	10	10
7. 12 a 2	8	8	8	8
8. 14 a 1	10	10	10	10
9. Nobit	10	10	10	10
10. Greenspot	8	8	8	8
11. Spottex	10	10	10	10
12. Spotvrije	10	10	10	10
13. 17 a 7	10	10	10	10

N